

120 GODINA

SVEUČILIŠNA
KNJIŽNICA
U SPLITU

Matična služba za istraživanje i razvoj

KLASA: 612-04/24-01/542

URBROJ: 2181-121-01-24-02

ANALIZA KNJIŽNICA U SUSTAVU SVEUČILIŠNE MATIČNE DJELATNOSTI SVEUČILIŠNE KNJIŽNICE U SPLITU ZA 2023. GODINU

(temeljem podataka knjižnica upisanih u Sustav
elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o
poslovanju knjižnica)

Split, 10. lipnja 2024.

Sadržaj

1. Uvod	1
2. Sustav sveučilišne matične djelatnosti Sveučilišne knjižnice u Splitu – obuhvat	2
3. Sveučilišni knjižnični sustav i knjižnice izvan Sveučilišta u Splitu	2
3.1. USLUGE I KORIŠTENJE	4
3.2. FOND	5
3.3. PRORAČUN I TROŠKOVI	6
3.4. PRISTUP I OPREMA	7
3.5. KNJIŽNIČNO OSOBLJE	8
3.6. POKAZATELJI USPJEŠNOSTI	10
Specijalne knjižnice u sustavu matične djelatnosti Sveučilišne knjižnice u Splitu	13
3.1. USLUGE I KORIŠTENJE	14
3.2. FOND	15
3.3. PRORAČUN I TROŠKOVI	16
3.4. PRISTUP I OPREMA	17
4. 5. KNJIŽNIČNO OSOBLJE	18
4. 6. NEAKTIVNE KNJIŽNICE	23

1. Uvod

Sveučilišna knjižnica u Splitu obavlja matičnu djelatnost za visokoškolske i specijalne knjižnice te druge pravne i fizičke osobe čije su knjižne zbirke ili njihovi dijelovi registrirani kao kulturno dobro, na području Zadarske, Šibensko-kninske, Splitsko-dalmatinske i Dubrovačko-neretvanske županije te ima administratorsku ulogu u *Sustavu jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica* za sveukupno 57 knjižnica (12 visokoškolskih knjižnica Sveučilišta u Splitu, 1 visokoškolske knjižnice izvan sustava Sveučilišta i 17 specijalnih knjižnica).

Za knjižnice i knjižne zbirke vjerskih zajednica ne prikupljaju se statistički podaci.

Dio knjižnica koje nemaju zaposlenog knjižničara, već o fondu brinu dokumentaristi, viši kustosi i profesori raznih struka, navedene su u *Sustavu jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica* za 2023. godinu kao „neaktivne“ jer ne zadovoljavaju sve uvjete propisane čl. 11 Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN [17/2019](#), [98/2019](#), [114/2022](#), [36/2024](#)).

Podaci „neaktivnih“ knjižnica/zbirki nisu uračunati u ovu analizu. Jedan od temeljnih problema ovih knjižnica i dalje ostaju radna mjesta stručnih knjižničnih osoba, a posebno u onim knjižnicama u kojima je došlo do umirovljenja, otkaza, ostalih promjena ili dulje nesposobnosti za rad. Osnivači teško dopuštaju natječaje za zamjene i/ili raspisuju natječaj za nova radna

mjesta. Na području Dubrovačko-neretvanske županije je primijećen nedostatak novih stručnih knjižničarskih djelatnika.

Analiza je nastala prema dostavljenoj metodologiji Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, a na osnovi podataka o registriranim knjižnicama u *Sustavu jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica*. Analizom su obuhvaćene knjižnice u nadležnosti matične djelatnosti Sveučilišne knjižnice u Splitu. Matična služba za istraživanje i razvoj Sveučilišne knjižnice u Splitu pratila je unos te ukazivala na moguće ispravke.

2. Sustav sveučilišne matične djelatnosti Sveučilišne knjižnice u Splitu – obuhvat

U *Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica* podatke je upisalo 12 visokoškolskih¹ i 16 specijalnih knjižnica² u sustavu matičnosti Sveučilišne knjižnice u Splitu s područja Zadarske, Šibensko-kninske, Splitsko-dalmatinske i Dubrovačko-neretvanske županije.

Tablica 1. Visokoškolske i specijalne knjižnice (administrativne jedinice³) u 2023. godini

Županije RH	Visokoškolske knjižnice	Specijalne knjižnice	Ukupno
Zadarska	0	7	7
Šibensko-kninska	1	0	1
Dubrovačko-neretvanska	0	3	3
Splitsko-dalmatinska	12	7	19
Ukupno	13	17	30

3. Sveučilišni knjižnični sustav i knjižnice izvan Sveučilišta u Splitu

Tablica 2. Visokoškolske knjižnice (administrativne jedinice) prema vrsti visokog učilišta matične ustanove i županijama u 2023. godini

Županije	Sveučilište u Splitu		Veleučilišta		Visoke škole		Ukupno		Sveukupno
	Javne	Privatne	Javne	Privatne	Javne	Privatne	Javne	Privatne	
Splitsko-dalmatinska	12	0	0	0	0	0	0	0	12
Dubrovačko-neretvanska	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Šibensko-kninska	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Zadarska	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno	12	0	1	0	0	0	0	0	13

¹ Pomorski fakultet nema voditelja knjižnice od 2021. godine. Natječaj je u tijeku.

² Voditeljica knjižnice Muzeja grada Splita je bila na bolovanju pa knjižnica nije imala zamjenu.

³ Administrativna jedinica označava knjižnicu kao jedinstvenu upravnu jedinicu.

U sustavu Sveučilišta u Splitu djeluje 1 sveučilišna i 12 visokoškolskih knjižnica:

1. Sveučilišna knjižnica u Splitu
2. Knjižnica Ekonomskog fakulteta
3. Knjižnica Fakulteta građevinarstva, arhitekture i geodezije
4. Knjižnica Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje
5. Knjižnica Filozofskog fakulteta
6. Knjižnica Kineziološkog fakulteta
7. Knjižnica Prirodoslovno-matematičkog fakulteta
8. Knjižnica Kemijsko-tehnološkog fakulteta
9. Knjižnica Katoličkog bogoslovnog fakulteta
10. Knjižnica Medicinskog fakulteta
11. Knjižnica Pravnog fakulteta
12. Knjižnica Pomorskog fakulteta
13. Knjižnica Umjetničke akademije

Pomorski fakultet je u 2023. godini objavio natječaj za voditelja knjižnice, ali prijavljeni nisu zadovoljavali traženi uvjet radnog iskustva od 5 godina. U tijeku je ponovljeni natječaj.

Podaci za Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje su unijeti djelomično zbog nedostatka stručnog osoblja.

Sveučilišna knjižnica u Splitu sukladno ugovoru pruža knjižnične usluge *Sveučilišnom odjelu zdravstvenih studija*.

Sve navedene knjižnice su prema vlasništvu javne i upisane su u *Upisnik knjižnica*⁴.

Izvan Sveučilišta u Splitu djeluje 1 javna knjižnica *Veleučilišta u Šibeniku* koja je 2020. godine preselila u nove prostore.

Tablica 3. Visoka učilišta koja nemaju knjižnicu prema osnivaču i županijama u 2023. godini

Županije	Javne ustanove	Privatne ustanove	Ukupno
Šibensko-kninska	1	0	1
Ukupno	1	0	1

U nadležnosti matične djelatnosti je i *Veleučilište „Marko Marulić“*⁵ u Kninu (Šibensko-kninska županija) koje nema knjižnicu. Ove se godine očekuje ugovaranje knjižnične djelatnosti s Knjižnicom Veleučilišta u Šibeniku.

Osim navedenog, na području Zadarske, Šibensko-kninske i Dubrovačko-neretvanske županije djeluju knjižnice koje nisu pod nadležnošću Sveučilišne knjižnice u Splitu:

1. Sveučilišna knjižnica Sveučilišta u Zadru
2. Znanstvena knjižnica Zadar

⁴ <http://upisnik.nsk.hr/upisnik-knjiznica/>

⁵ Čl. 10, st. 1. Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti: Školske ustanove, visoka učilišta i javni znanstveni instituti dužni su osnovati knjižnicu u sastavu tih ustanova, odnosno posebnim ugovorom s kojom drugom javnom knjižnicom visoka učilišta i javni znanstveni instituti mogu osigurati knjižnične usluge nužne za obavljanje nastavne i znanstvene djelatnosti, sukladno standardima iz članka 12. stavka 2. ovoga Zakona.

3. Sveučilišna knjižnica Dubrovnik
4. Znanstvena knjižnica Dubrovnik

3.1. USLUGE I KORIŠTENJE

Tablica 4. Broj korisnika visokoškolskih knjižnica prema kategoriji i vrsti knjižnica

Knjižnice u visokim učilištima	N	Aktivni posuđivači	Aktivni korisnici			
			Ukupno	Zaposlenici	Studenti	Vanjski korisnici
Knjižnice Sveučilišta u Splitu	11	4.851	12.456	119	10.405	862
SVKST*	1	1.147	4.204	48	3.882	274
Veleučilišta	1	302	302	55	241	6
Ukupno	13	6.300	16.962	222	14.528	1.142

* SVKST – kratica za Sveučilišnu knjižnicu u Splitu

Od ukupnog broja aktivnih korisnika visokoškolskih knjižnica, koji je za 2023. godinu iznosio 16.962, 37,14 % čine aktivni posuđivači, a 62,8% korisnika ne koristi tu uslugu knjižnice. Sveučilišna knjižnica u Splitu ima 1.147 registriranih posuđivača, uglavnom studenata.

S obzirom na ulogu depozitne knjižnice, Sveučilišna knjižnica u Splitu, kako je definirano čl. 6. st. 4. Pravilnika o obveznom primjerku (NN 66/2020), unikatni primjerek daje samo na korištenje u prostoru knjižnice.

Većina knjižnica je podatke o aktivnim posuđivačima preuzela iz knjižničnih programa CROLIST i Metel, ovisno kojim se programom knjižnica služi, dok su pojedine knjižnice podatke dobile uzorkovanjem koje je bilo unaprijed određeno.

Tablica 5. Broj usluga prema vrsti knjižnica u 2023. godini

Vrsta knjižnice	N	Posudbe	Međuknjižnična posudba	Posjete*	Radionice	Polaznici radionica	Preuzete jedinice
Knjižnice Sveučilišta u Splitu	11	24.044	809	244.290	34	324	955.718
SVKST	1	6.771	545	516.592	49	639	112.754
Veleučilišta	1	3.650	0	4.000	0	0	16.477
Ukupno	13	34.465	1.354	764.882	83	963	1.084.949

*Posjete - upisan je ukupan broj virtualnih i fizičkih posjeta.

U odnosu na podatke iz 2022. godine, značajno je porastao broj preuzetih jedinica što govori u prilog sve većem korištenju repozitorija, posebno na pojedinim sastavnicama, kao npr. na Medicinskom fakultetu i Sveučilišnom odjelu zdravstvenih studija.

Prema statističkim podacima koje je dostavila Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, o korištenju elektroničkih izvora kojima imamo pristup nacionalnom licencom, Sveučilište u Splitu je aktivno koristilo sve preplaćene izvore. Ovisno o područjima znanosti, neki izvori su

se koristili manje, neki više. Također, sva tri splitska instituta i bolnica aktivno koriste elektroničke izvore.

Bazama podataka pristupa se i putem *proxy servera*⁶ Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Podatke o korištenju baza podataka navest će Nacionalna i sveučilišna knjižnica u svojim statističkim podacima.

3.2. FOND

Tablica 6. Fond prema vrsti građe i prema vrsti visokih učilišta

Knjižnice u visokim učilištima	N	Knjige		Časopisi	Ocjenski radovi ⁷	Ostala građa ⁸	Ukupno
		Ukupno	Od toga u otvorenom pristupu				
Knjižnice Sveučilišta u Splitu	12	212.784	109.059	123.351	33.738	816	479.748
SVKST	1	448.029	12.317	82.805	7.111	46.064	596.326
Veleučilišta	1	3.977	3.977	667	117	0	8.738
Ukupno	14	664.790	125.353	206.823	40.966	46.880	1.084.812

Nisu sve knjižnice u *Sustav*⁹ upisale građu po navedenim skupinama. Kod podatka o knjigama nije bilo problema jer je sva građa visokoškolskih knjižnica Sveučilišta u Splitu inventarizirana pa se može sa sigurnošću reći da su podaci točni.

Pojedine knjižnice ne čekaju „kompletiranje godišta“ već unose pojedinačne brojeve/sveščice, dok neke knjižnice čekaju s unosom pa se kod nekih u jednoj godini zbraja određeni naslov časopisa, a kod nekih u sljedećoj godini. Također, nije jasno unosi li se ono što je inventarizirano u određenoj godini (zaostaci iz prošlih godina) ili ono što je objavljeno u određenoj godini.

Neke su knjižnice navele manjkavost knjižničnih programa zbog neadekvatnog evidentiranja serijskih publikacija (npr. CROLIST), odnosno zbog nepostojanja mogućnosti inventarizacije serijskih publikacija kroz sustav.

⁶ www.baze.nsk.hr

⁷ Tiskani ocjenski radovi

⁸ Ostala građa je sva druga građa koja ne obuhvaća knjige, časopise i ocjenske radove.

⁹ Knjižnica Pomorskog fakulteta u Splitu je već drugu godinu bez knjižničara te nije bilo moguće upisati točne podatke.

Visokoškolske knjižnice sa Sveučilišnom knjižnicom u Splitu u 2023. godini su imale ukupno 1.055.161 jedinica knjižne građe u svojem fondu, što je manje u odnosu na prošlu godinu zbog nedostatka djelatnika u jednoj visokoškolskoj knjižnici. Najveći dio fonda ima Sveučilišna knjižnica u Splitu, koja je u sustavu obveznog primjerka. I dalje je velika razlika u postotku jedinica knjižne građe u otvorenom pristupu. Samo 2,3 % građe Sveučilišne knjižnice u Splitu je u otvorenom pristupu, dok je skoro 49,9% fonda visokoškolskih knjižnica u otvorenom pristupu, iako pojedine visokoškolske knjižnice uopće nemaju građu u otvorenom pristupu.

Zbirke stare i rijetke knjižne građe do 1850. godine posjeduje Filozofski fakultet i Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Splitu, i to ukupno 4.865 jedinica knjižne građe te su u postupku izrade popisa, dok Sveučilišna knjižnica u Splitu čuva zaštićeno kulturno dobro.

3.3. PRORAČUN I TROŠKOVI

Tablica 7. Troškovi nabave i edukacije prema vrsti visokog učilišta

Visoka učilišta	N	Troškovi nabave građe, e-izvora, uveza (€)	N	Troškovi edukacije (€)	UKUPNO
Knjižnice Sveučilišta u Splitu	11	66.408,37	2	1.615,65	68.024,02
SVKST	1	13.268,90	1	9.996,60	23.265,50
Veleučilišta	1	3.292,87	1	423,00	3.715,87
Ukupno	13	82.970,14	4	12.035,25	95.005,39

Sastavnice pojedinih fakulteta (Ekonomski, Pravni i Medicinski fakultet) raspolažu većim sredstvima od ostalih sastavnica, a Filozofski fakultet ima ravnotežu u nabavljanju građe za sve studentske grupe.

Negativan trend nemogućnosti odlaska na edukaciju izvan mjesta stanovanja se nastavlja i dalje kod većine visokoškolskih knjižnica. Do pozitivne promjene je došlo na dvije sastavnice i to na Kemijsko-tehnološkom fakultetu Sveučilišta u Splitu i Umjetničkoj akademiji. Bez obzira na epidemiju uzrokovanu COVIDOM-19 i epidemiološkim mjerama, matične ustanove izdvajaju minimalna ili nikakva sredstva za edukaciju djelatnika knjižnica. S obzirom na brze promjene u polju knjižničarstva, stručni knjižničarski djelatnici bi trebali češće imati mogućnost razmjene znanja i iskustava s kolegama unutar Republike Hrvatske i šire, a na matičnim ustanovama je da ta sredstva unaprijed planiraju.

3.4. PRISTUP I OPREMA

Tablica 8. Stanje pristupa i opreme u visokoškolskim knjižnicama prema vrsti visokog učilišta

Visoka učilišta	N	Tjedno radno vrijeme*	Broj radnih mjesta ¹⁰	Broj računala za korisnike	Prostor u m ²
Knjižnice sveučilišta	12	586	396	69	4.806
SVKST	1	85	490	80	6.456
Veleučilišta	1	40	30	4	100
Ukupno	13	711	916	153	11.362

* Prosječno radno vrijeme knjižnica je 40 sati tjedno.

Sveučilišna knjižnica u Splitu raspolaže s 53,4% radnih mjesta i 52,2% računala za korisnike u odnosu na visokoškolske knjižnice u sustavu matičnosti. Neke knjižnice su otvorene samo u jutarnjim satima, a neke imaju cjelodnevno radno vrijeme, u skladu s mogućnostima. Sveučilišna knjižnica u Splitu tijekom tjedna je otvorena do ponoći.

U visokoškolskim knjižnicama broj sjedećih radnih mjesta za korisnike je u rasponu od 1-18. Najviše radnih mjesta za korisnike imaju Medicinski, Pomorski i Ekonomski fakultet koji je knjižnicu proširio na 1500 m².

Knjižnice Filozofskog i Kineziološkog fakulteta Sveučilišta u Splitu proširile su i osuvremenile korisnički prostor te korisnicima omogućile ugodniji rad. U čitaonici Kineziološkog fakulteta postavljene su kamere kako bi se ona koristila cijeli dan.

Tablica 9. Knjižnični programi koje visokoškolske knjižnice koriste

Visoka učilišta	N	Aleph	Metel	Zaki	CroList	Koha	Ostalo
Knjižnice sveučilišta	11	0	10	0	2	0	0
SVKST	1	0	0	0	1	0	0
Veleučilišta	1	0	1	0	0	0	0
Ukupno	13	0	11	0	3	0	0

Jedanaest knjižnica knjižnu građu obrađuje u knjižničnom softveru Metel dok je Sveučilišna knjižnica s još dvije visokoškolske knjižnice u programu CROLIST. Kad bi se u budućnosti sve knjižnice odlučile za isti informacijsko-knjižnični sustav, stručni knjižnični djelatnici bi u visokoškolskim knjižnicama vrijeme koje sada koriste za stručnu obradu građe usmjerili na edukaciju korisnika, bibliometrijske usluge i sl. Knjižnični program Metel biraju zbog bolje korisničke podrške te povoljnije cijene. Knjižnice Ekonomskog i Pravnog fakulteta te Sveučilišna knjižnica u Splitu su u 2020. godini organizirale Skupni katalog knjižnica Sveučilišta u Splitu u programu CROLIST, koji se, nažalost, ne osuvremenjuje.

Ipak u 2024. se nadamo novom naprednijem softverskom rješenju kako za dio visokoškolskih knjižnica tako i za Sveučilišnu knjižnicu u Splitu.

¹⁰ Broj sjedećih mjesta za korisnike.

3.5. KNJIŽNIČNO OSOBLJE

Tablica 10. Broj zaposlenika knjižnice prema radnom mjestu i vrsti visokog učilišta u 2023. godini

Visoka učilišta	N	Zaposlenici na radnom mjestu stručnog knjižničarskog osoblja ¹¹						Ostali ¹²	Sveukupno ¹³
		Knj. tehn. ¹⁴	Knj. surad. ¹⁵	Knjiž. ¹⁶	Viši knjiž. ¹⁷	Knjiž. savjet. ¹⁸	Ukupno		
Sveučilište	11	5,00	0,00	11,00	2,00	1,00	19,00	9,05	28,05
SVKST	1	14,00	0,00	9,00	5,00	3,00	31,00	23,00	54,00
Veleučilišta	1	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	1,00	0,00	1,00
Ukupno	13	19,00	0,00	21,00	7,00	4,00	51,00	32,05	83,05

Tablica 11. Broj zaposlenog osoblja knjižnice prema postignutom knjižničarskom stručnom zvanju

Visoka učilišta	N	Knjižničarski tehničar	Knjižničarski suradnik	Knjižničar	Viši knjiž.	Knjiž. Savjetnik	Ukupno
Sveučilište	11	5,00	0,00	12,00	3,00	1,00	21,00
SVKST	1	14,00	0,00	8,00	5,00	3,00	30,00
Veleučilišta	1	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	1,00
Ukupno	13	19,00	0,00	21,00	8,00	4,00	52,00

Od ukupnog broja osoblja knjižnice, prema postignutom stručnom zvanju, u Sveučilišnoj knjižnici u Splitu je zaposleno njih 59,4%, a ostalih 40,5% knjižničarskih djelatnika radi u visokoškolskim knjižnicama. Jedan djelatnik visokoškolske knjižnice (Pravni fakultet) radi na radnom mjestu s nižim koeficijentom od onih koje su stekli stručnim napredovanjem te zbog toga postoji razlika u prikazu podataka u Tablici 10. i Tablici 11.

¹¹ Broj zaposlenika se dobije zbrajanjem stručnog knjižničarskog osoblja, ostalog knjižničnog osoblja i ostalog osoblja. Izostavljaju se volonteri i studenti.

¹² Ostali – uključuje sistemске knjižničare i ostalo informatičko osoblje, studente, stručne suradnike, pripravnike i osobe zaposlene na projektima te administrativno osoblje, spremačice, osobe na održavanju zgrade i sl.

¹³ Sveukupno – broj Ukupno i Ostali

¹⁴ Knjižničarski tehničari.

¹⁵ Knjižničarski suradnici

¹⁶ Knjižničari.

¹⁷ Viši knjižničari.

¹⁸ Knjižničarski savjetnici.

Tablica 12. Knjižnica prema broju zaposlenika

Broj zaposlenika u knjižnicama	Sve knjižnice		Sveučilište		Veleučilišta	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
1	4	28,5	4	30,8	1	100
2	7	50	6	46,1	0	0
3	2	14,3	2	15,3	0	0
11 i više	1	7,1	1	7,7	0	0

U Sveučilišnoj knjižnici u Splitu radi približno isti broj stručnog osoblja koliko i u svim ostalim visokoškolskim knjižnicama zajedno.

U pojedinim visokoškolskim knjižnicama rade dva ili više knjižničara (3 od 13 knjižnica), a u većini kombinacija knjižničara i knjižničarskih tehničara - 7 od 13 knjižnica). U 3 knjižnice radi po jedan knjižničar.

Unatoč značajno boljoj situaciji, i u 2023. godini je bilo problema s radnim mjestima u knjižnicama. Pomorski fakultet je već duže vrijeme bez stručne osobe u knjižnici, a Pravni fakultet je izgubio jedno radno mjesto.

Ako uzmemo u obzir obujam poslova knjižničara u visokoškolskim knjižnicama, možemo reći da je u pojedinim knjižnicama i dalje nedostatan broj (npr. u knjižnicama Medicinskog, Filozofskog, Prirodoslovno-matematičkog fakulteta i Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje).

3.6. POKAZATELJI USPJEŠNOSTI

Tablica 13. Pokazatelji uspješnosti za visokoškolske knjižnice u 2023. godini

Pokazatelji	Izdvojeno	Najmanji	Najveći
Izvori, pristup i infrastruktura	<i>SVKST</i>	<i>Knjižnice Sveučilišta</i>	<i>Knjižnice Sveučilišta</i>
Postotak uspješnih međuknjižničnih posudbi	99	0	100
Prostor za korisnike po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	127	38	463
Osoblje po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	1,6	0,4	18,5
Korištenje	<i>SVKST</i>	<i>Knjižnice Sveučilišta</i>	<i>Knjižnice Sveučilišta</i>
Posudbe po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	0,4	0,3	4,7
Broj preuzetih jedinica sadržaja po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	6	0,5	180
Posjete knjižnici po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	27	0,9	117
Korisničko pohađanje knjižničnih događanja po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	87	0	236
Broj korisničkih pohađanja edukacije po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	34	0	78
Postotak dosegnute ciljane populacije	6	2	102
Učinkovitost	<i>SVKST</i>	<i>Knjižnice Sveučilišta</i>	<i>Knjižnice Sveučilišta</i>
Trošak po aktivnom korisniku	1.410,10 €	77,00 €	364,20 €
Mogućnosti i razvoj	<i>SVKST</i>	<i>Knjižnice Sveučilišta</i>	<i>Knjižnice Sveučilišta</i>
Broj sati stručnog usavršavanja knjižničnog osoblja po članu knjižničnog osoblja	17	0	125
Postotak institucionalnih sredstava dodijeljenih knjižnici	-	0,2	2,7

Tablica 14. Pokazatelji uspješnosti za visokoškolske knjižnice u 2023. godini u kvartilima

Broj rezultata po kvartilima	K1	K2	K3	K4
Postotak uspješnih međuknjižničnih posudbi	-	-	-	-
Prostor za korisnike po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	3	3	5	2
Osoblje po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	3	2	5	3
Posudbe po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	5	1	3	4
Broj preuzetih jedinica sadržaja po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	1	6	2	4
Posjete knjižnici po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	3	2	5	3
Korisničko pohađanje knjižničnih događanja po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	1	5	0	5
Broj korisničkih pohađanja edukacije po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	0	3	5	5
Postotak dosegnute ciljane populacije	4	2	3	4
Trošak po aktivnom posuđivaču	3	1	8	1
Broj sati stručnog usavršavanja knjižničnog osoblja po članu knjižničnog osoblja	6	2	3	1
Postotak institucionalnih sredstava dodijeljenih knjižnici	2	4	5	1
Ukupno rezultata pokazatelja (151)	31	31	44	33
Postotak rezultata pokazatelja po kvartilima	20,53%	20,53%	29,13%	21,8%

Sve navedeno u prethodnim poglavljima opisuje stanje u knjižnicama i rezultat kvartila¹⁹ prikazanih u Tablici 14. Kako bi visokoškolske knjižnice napredovale u više/povoljnije kvartile u njih se treba više i ulagati. Na prvom mjestu novim/dodatnim radnim mjestima stručnog

¹⁹ Kvartili se računaju temeljem izračuna pokazatelja uspješnosti za svaku pojedinu izvještajnu godinu prema vrsti knjižnica. Posebno se računaju kvartili pokazatelja uspješnosti za specijalne knjižnice, dok se rezultati sveučilišnih, visokoškolskih i znanstvenih knjižnica uzimaju u obzir zajedno.

Kvartili pokazatelja uspješnosti knjižnica poredani su i grupirani u četiri kategorije: KPU1, KPU2, KPU3 i KPU4.

Oznakom KPU1 obilježeno je 25% knjižnica čije su vrijednosti na pokazatelju uspješnosti veće od vrijednosti gornjeg kvartila (Q3) na određenom pokazatelju uspješnosti. Knjižnice koje imaju oznaku KPU1 pored svojim rezultata ubrajaju se u 25% onih s najvišim vrijednostima na tom pokazatelju uspješnosti.

S KPU2 označeno je 25% knjižnica čije su vrijednosti na pokazatelju uspješnosti veće od vrijednosti srednjeg kvartila/medijana (Q2), a manje ili jednake vrijednostima gornjeg kvartila određenog pokazatelja uspješnosti (Q3).

knjižničarskog osoblja, a onda i boljom infrastrukturom te osiguranjem novčanih sredstava za knjižničnu građu, elektroničke izvore, a prije svega edukaciju djelatnika knjižnice.

Zajednički informacijsko-knjižnični sustav značajno bi podigao kvalitetu knjižničnog poslovanja i moguću integraciju poslovanja knjižnica²⁰.

²⁰ S KPU3 označeno je 25% knjižnica s nižim vrijednostima na pokazatelju uspješnosti od vrijednosti srednjeg kvartila/medijana (Q2), a većim od vrijednosti donjeg kvartila određenog pokazatelja uspješnosti (Q1).

S KPU4 označeno je 25% knjižnica s nižim rezultatima na pokazatelju uspješnosti od vrijednosti donjeg kvartila (Q1). Knjižnice koje imaju oznaku KPU4 pored svojih rezultata spadaju u 25% onih s najnižim vrijednostima na pojedinom pokazatelju uspješnosti.

Specijalne knjižnice u sustavu matične djelatnosti Sveučilišne knjižnice u Splitu

Na grafičkom prikazu nema Šibensko-kninske županije²¹ zbog njenog trenutnog stanja sa specijalnim knjižnicama. Knjižnica Opće bolnice u Šibeniku je prestala s radom nakon odlaska u mirovinu stručne knjižnične osobe, a od dvije knjižnice koje su djelovale prije Domovinskog rata, knjižnica Tvornice elektroda i ferolegura (TEF) zatvorena je 1996., a knjižnica Tvornice lakih metala prestala je s radom nakon privatizacije tvornice 2008. godine. Zbirke knjižne građe Muzeja grada Šibenika i Državnog arhiva u Šibeniku imaju tendenciju prerastanja u knjižnice.

Tablica 15. Struktura specijalnih knjižnica prema osnivanju

Vrsta specijalne knjižnice	Javne	Privatne	Ukupno
znanstvenih instituta	1	0	1
bolničkih i zdravstvenih ustanova	3	0	3
muzeja, galerija i arhiva	11	0	11
vjerskih zajednica	0	0	0
javnih i državnih tijela	1	0	1
industrijskih i komercijalnih tvrtki	0	0	0
udruga i društava	0	0	0
ostale knjižnice	1	0	1
17			

Knjižnica Muzeja grada Splita je imala poteškoća u poslovanju zbog duljeg bolovanja djelatnice, a onda i njene zamjene pa osnivač, Grad Split, nije odobrio zamjenu zamjene te nije bilo moguće upisati podatke za 2023. godinu.

²¹ Vidi: Grubišić-Reiter, M. (2023). Specijalne knjižnice u Šibeniku. U: 16. dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica - Knjižnice, osnivači, zajednica: dijalog za promjene, Lovran, 15. – 18. svibnja 2019. Str. 245-257. Dostupno na: <http://izdanja.hkdrustvo.hr/drustvena/di/catalog/view/27/1/235>

Početkom 2024. godine kolegica se vratila na posao pa će se podaci unijeti za 2024. godine. U tijeku je i prva revizija tako da će podaci o fondu biti točni.

3.1. USLUGE I KORIŠTENJE

Tablica 16. Broj korisnika specijalnih knjižnica prema kategoriji i vrsti knjižnica

Vrsta specijalne knjižnice	N	Aktivni posuđivači	Aktivni korisnici		
			Ukupno	Broj suradničkog i znanstvenog osoblja u matičnoj instituciji	Vanjski korisnici
Znanstvenih instituta	1	32	161	149	12
Muzeja, galerija	7	163	495	192	303
Arhiva	3	114	149	58	91
Bolničkih i zdravstvenih ustanova	3	57	5.823	3.561	2.262
Javnih i državnih tijela	1	6	16	6	10
Ostale knjižnice	1	26	31	12	19
UKUPNO	16	398	6.675	3.978	2.697

U odnosu na 2022. godinu primjećuje se blagi porast aktivnih korisnika, točnije, 30 korisnika više od prošle godine. Aktivnih posuđivača je bilo 398 što je 5,9 % od ukupnog broja aktivnih korisnika knjižnica.

Tablica 17. Broj usluga prema vrsti specijalnih knjižnica

Vrsta specijalne knjižnice	N	Posudbe	Međuknji. posudba	Posjete*	Radionice	Polaznici radionica	Preuzete jedinice
Znanstvenih instituta	1	337	619	5.412	0	0	0
Muzeja, galerija	7	1412	61	16.997	1	20	46.548
Arhiva	3	823	4	2.380	4	76	78
Bolničkih i zdravstvenih ustanova	3	233	141	5.612	0	0	0
Javnih i državnih tijela	1	50	0	65	5	65	0
Ostale knjižnice	1	552	5	874	2	8	0
UKUPNO	16	3.407	830	31.340	12	169	46.626

*Ukupan broj fizičkih i virtualnih posjeta

Iz Tablice 17. možemo zaključiti da se u specijalnim knjižnicama Dalmacije posudilo 3.407 jedinica knjižne građe, a od toga 830 puta se koristila međuknjižnična posudba, što je približno uvećanje od 40% u odnosu na prošlu godinu, i to najviše u knjižnici Instituta za oceanografiju i ribarstvo u Splitu (619 posudbi).

Što se broja posjeta tiče, ukupno fizičkih i virtualnih, teško je donijeti ispravan zaključak jer je određeni broj knjižnica upisao broj virtualnih posjeta stranicama matičnih ustanova zato što su knjižnične usluge i obavijesti dio cjeline i nemaju izdvojenu stranicu knjižnice.

Pojedine ustanove pak imaju vlastita online izdanja koja su izuzetno korištena, posebno muzejske knjižnice, a među njima se ističe Knjižnica Doma Marin Držić u Dubrovniku.

3.2. FOND

Tablica 18. *Fond prema vrsti građe i prema vrsti specijalne knjižnice*

Vrsta specijalne knjižnice	N	Knjige	U otvorenom pristupu	Časopisi	Ocjenski radovi	Ostala građa	UKUPNO
Znanstvenih instituta	1	5.565	0	1.080	197	0	6.842
Muzeja, galerija	7	107.216	19.587	63.470	67	35.887	226.227
Arhiva	3	77.158	971	32.408	35	131	110.703
Bolničkih i zdravstvenih ustanova	3	7.235	7.172	7.038	0	0	21.445
Javnih i državnih tijela	1	30.760	0	1.750	0	0	32.510
Ostale knjižnice	1	2.276	0	1.412	16	607	4.311
UKUPNO	16	230.210	27.730	107.158	315	36.625	402.038

Sve specijalne knjižnice čuvaju vrijedan fond. Donacijama razmjenjuju tiskanu građu (knjige i časopise). Instituti i bolnice svake godine ulažu materijalna sredstva podjednako u knjige i časopise.

I u ovoj se godini najveći problem pojavio kod unosa časopisa te je pretpostavka da nisu zbrajani na isti način.

Knjižnični programi nemaju dobra rješenja za evidenciju časopisa, što stvara dodatni problem. Određeni broj časopisa koji se knjižnicama daruju nije tematski vezan za fond koji knjižnica razvija pa dolazi do nagomilavanja nepotrebne građe. Potrebno je uvesti sustav razmjene takvih publikacija. On je djelomično i pokrenut obavijestima Matične službe za istraživanje i razvoj, ali trebat će se više angažirati kako se knjižnice ne bi zatrpavale građom koja im ne treba.

Zbirke stare i rijetke knjižne građe, tiskane do 1850. godine, posjeduju Arheološki muzej u Splitu, Arheološki muzej u Zadru, Državni arhivi u Dubrovniku i Splitu, Etnografski muzej

Split i Muzej hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu. U većini je ovih ustanova provedenim stručnim nadzorima utvrđeno da za takvu građu treba izraditi popise koji su potrebni za prijavu kulturnog dobra. Za Državni arhiv u Dubrovniku i Muzej hrvatskih arheoloških spomenika prijava kulturnog dobra izvršit će se u 2024. godini, a ostale knjižnice izrađuju popise.

3.3. PRORAČUN I TROŠKOVI

Tablica 19. Troškovi nabave i edukacije prema vrsti specijalnih knjižnica

Vrsta specijalne knjižnice	Troškovi nabave građe, e-izvora, uveza (€)	Troškovi edukacije (€)	UKUPNO
Znanstvenih instituta	695,62	152,00	847,62
Muzeja, galerija	6.168,98	408,10	6.577,08
Arhiva	178,17	553,78	731,95
Bolničkih i zdravstvenih ustanova	6.962,91	2.210,66	9.173,57
Javnih i državnih tijela	0,00	0,00	0,00
Ostale knjižnice	1.631,47	337,36	1.968,83
UKUPNO	14.005,68	3.661,9	19.299,05

Novčana sredstva koja se izdvajaju za specijalne knjižnice nisu velika. Institut za oceanografiju i ribarstvo nema velika sredstva za nabavu knjižnične građe, a u knjižnicama muzeja i arhiva taj bi iznos mogao biti puno veći, iako moramo uzeti u obzir da oni redovito razmjenjuju građu s hrvatskim i europskim srodnim ustanovama pa na taj način imaju priljev potrebne građe.

Bolničke knjižnice redovito nabavljaju građu, što je i očekivano s obzirom na kontinuirani napredak u području biomedicine i zdravstva. Ali, iznos bi trebao biti i veći s obzirom na to da su publikacije u ovom području skupe te bi se trebala obratiti veća pozornost nabavi e-knjiga.

I u ovoj se godini nastavlja trend malih ili nikakvih ulaganja ustanova u edukaciju knjižničnih djelatnika. Knjižničarima je godišnjim i višegodišnjim planom potrebno osigurati edukaciju kako bi mogli i na taj način nadograđivati svoje znanje te s kolegama iz istih vrsta knjižnica razmjenjivati primjere dobre prakse. Pandemija je zadnjih godina donijela mnoštvo dostupnih online skupova i radionica, ali to ne bi trebao biti jedini oblik edukacije.

3.4. PRISTUP I OPREMA

Tablica 20. Stanje pristupa i opreme u specijalnim knjižnicama

Specijalne knjižnice	N	Tjedno radno vrijeme	Broj radnih mjesta	Broj računala za korisnike	Ukupno m ²²	Korisnički prostor
Znanstvenih instituta	1	40	30	1	250	180
Muzeja, galerija	7	305	39	4	589	266
Arhiva	3	65	30	5	700	340
Bolničkih i zdravstvenih ustanova	3	115	18	15	132	93
Javnih i državnih tijela	1	40	8	1	56	15
Ostale knjižnice	1	40	6	0	90	20
UKUPNO	16	605	131	26	1.817	914

Prosječno tjedno radno vrijeme je 40 sati u institutima i arhivima. Kod muzejskih knjižnica je negdje i manje, ovisno imaju li zaduženu stručnu osobu za vođenje knjižnice. Knjižnica Kliničkog bolničkog centra Split otvorena je cijeli dan.

Prostorom knjižnice zauzimaju ukupno 1.817 m². Uglavnom su to knjižnice srednje veličine, vrlo često smještene u zgradama povijesne vrijednosti, a neke od njih i u onima koje su zaštićene kao kulturno dobro Republike Hrvatske pa ih nije moguće širiti.

Knjižnice bolničkih i zdravstvenih ustanova teže modernijem prostoru.

²² Ukupan prostor i prostor za korisnike.

Tablica 21. Knjižnični programi koje koriste specijalne knjižnice

Specijalne knjižnice	Aleph	Metel	Zaki	CroList	Koha	Ostalo
Znanstvenih instituta	0	0	0	1	0	0
Muzeja, galerija	0	1	0	1	0	7
Arhiva	0	1	0	1	0	1
Bolničkih i zdravstvenih ustanova	0	2	0	0	0	1
Javnih i državnih tijela	0	0	1	0	0	0
Ostale knjižnice	0	0	0	0	0	1
UKUPNO	0	4	0	3	0	10

U knjižnicama se koriste različiti knjižnični softveri: Metel, CROLIST, Zaki, Indigo i K++ te u pojedinim knjižnicama jednostavni programi u bazi podataka Microsoft Access i u starim DOS verzijama CROLIST-a. Jedna od knjižnica koristi Biblionet.

Program K++ bi se trebao nadograđivati i prilagoditi potrebama knjižnične djelatnosti, a zastarjele verzije bilo kojih programa nadomjestiti novima.

4. 5. KNJIŽNIČNO OSOBLJE

Tablica 22. Broj osoblja knjižnice prema radnom mjestu i vrsti specijalnih knjižnica

Vrsta specijalne knjižnice	N	Knj. tehn. ²³	Knj. surad. ²⁴	Knjiž. ²⁵	Viši knjiž. ²⁶	Knjiž. savjet. ²⁷	Ostali	Ukupno
Znanstvenih instituta	1	0	0	1	0	0	0	2
Muzeja, galerija	7	2	0	5,5	0	1	0	15,5
Arhiva	3	1	0	2	0	0	1	7
Bolničkih i zdravstvenih ustanova	3	0	0	3	0	0	0	6
Javnih i državnih tijela	1	0	0	1	0	0	0	2
Ostale knjižnice	1	0	0	1	0	0	0	2
UKUPNO	16	3	0	13,5	0	1	1	34,5

²³ Knjižničarski tehničari.

²⁴ Knjižničarski suradnici

²⁵ Knjižničari.

²⁶ Viši knjižničari.

²⁷ Knjižničarski savjetnici.

Tablica 23. Broj osoblja specijalnih knjižnica prema postignutom stručnom knjižničarskom zvanju

Vrsta specijalne knjižnice	N	Knj. tehn. ²⁸	Knj. surad. ²⁹	Knjiž. ³⁰	Viši knjiž. ³¹	Knjiž. savjet. ³²	Ukupno
Znanstvenih instituta	1	0	0	1	0	0	2
Muzeja, galerija	7	2	0	5,50	0	1	15,5
Arhiva	3	1	0	2	0	0	6
Bolničkih i zdravstvenih ustanova	3	0	0	3	0	0	6
Javnih i državnih tijela	1	0	0	1	0	0	2
Ostale knjižnice	1	0	0	1	0	0	2
UKUPNO	16	3	0	13,5	0	1	34,5

Ako se promatra broj zaposlenika u knjižnicama prema postignutom stručnom knjižničarskom zvanju, bez obzira na ugovorno radno mjesto, ukupno ih je 18,50. Od toga broja broj knjižničara je 62,2 %, knjižničara i knjižničarskih tehničara po 16,2 % te viših knjižničara i knjižničarskih savjetnika po 10,8 %.

²⁸ Knjižničarski tehničari.

²⁹ Knjižničarski suradnici

³⁰ Knjižničari.

³¹ Viši knjižničari.

³² Knjižničarski savjetnici.

Tablica 24. Specijalne knjižnice prema broju zaposlenika

Broj zaposlenika u specijalnim knjižnicama	Institutske	Muzejske	Arhivske	Bolničke	Ostale knjižnice	% u strukturi
1 zaposlenik	1	7	3	2	2	88,9
2 zaposlenika	0	2	0	1	0	11,1
Ukupno	1	9	3	3	2	100

Većina specijalnih knjižnica (njih 88,9%) ima jednu osobu u punom radnom vremenu, dok manji broj knjižnica (njih 11,1%) ima po dvije zaposlene osobe u punom radnom vremenu.

Potreba zapošljavanja stručnog knjižničnog osoblja nameće se u svim specijalnim knjižnicama - čuvaricama vrijedne knjižnične građe.

Tablica 25. Pokazatelji uspješnosti za specijalne knjižnice u 2023. godini

<i>Pokazatelji za specijalne knjižnice</i>	<i>%</i>	<i>Najmanji</i>	<i>Najveći</i>
<i>Izvori, pristup i infrastruktura</i>			
Postotak uspješnih međuknjižničnih posudbi	0	100	
Prostor za korisnike po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	6	8.000	
Osoblje po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	0,9	200	
<i>Korištenje</i>			
Posudbe po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	0	46	
Broj preuzetih jedinica sadržaja po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	0	7.754	
Posjete knjižnici po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	0	1.172	
Korisničko pohađanje knjižničnih događanja po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	0	14.000	
Broj korisničkih pohađanja edukacije po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	0	13.000	
Postotak dosegnute ciljane populacije	0	450	
<i>Učinkovitost</i>			
Trošak po aktivnom korisniku	9,40	3.678,80 ³³	
<i>Mogućnosti i razvoj</i>			
Broj sati pohađanja predavanja formalnog obrazovanja po članu knjižničnog osoblja	0	51	
Postotak institucionalnih sredstava dodijeljenih knjižnici	0	44,9	

³³ Radi se o knjižnici HAZU Zadar; poslovanje HAZU je centralizirano i iz tog razloga je toliko veliki iznos.

Tablica 26. Pokazatelji uspješnosti za specijalne knjižnice u 2023. godini u kvartilima³⁴

Broj rezultata po kvartilima	K1	K2	K3	K4
Postotak uspješnih međuknjižničnih posudbi	-	-	-	-
Prostor za korisnike po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	3	7	1	5
Osoblje po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	5	5	0	6
Posjete knjižnici po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	6	1	5	5
Broj sati pohađanja predavanja formalnog obrazovanja po članu knjižničkog osoblja	3	2	3	6
Postotak institucionalnih sredstava dodijeljenih knjižnici	5	2	1	4
Ukupno rezultata pokazatelja (94)	22	17	10	26
Postotak rezultata (%) pokazatelja po kvartilima	22,4%	18,08%	10,6%	27,7%

Prema dostavljenim podacima Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu za 6 skupina podataka izračunavali su se kvartili³⁵.

S obzirom na iskustva iz stručnih nadzora u specijalnim knjižnicama, ne čudi ovakav rezultat jer određeni broj knjižnica nije smješten u adekvatnom prostoru, nema dovoljno ili uopće nema zaposlenog stručnog knjižničarskog osoblja niti kontinuirano financiranje matične ustanove.

³⁴ Kvartili se računaju temeljem izračuna pokazatelja uspješnosti za svaku pojedinu izvještajnu godinu prema vrsti knjižnica. Posebno se računaju kvartili pokazatelja uspješnosti za specijalne knjižnice, dok se rezultati sveučilišnih, visokoškolskih i znanstvenih knjižnica uzimaju u obzir zajedno.

Kvartili pokazatelja uspješnosti knjižnica poredani su i grupirani u četiri kategorije: KPU1, KPU2, KPU3 i KPU4.

Oznakom KPU1 obilježeno je 25% knjižnica čije su vrijednosti na pokazatelju uspješnosti veće od vrijednosti gornjeg kvartila (Q3) na određenom pokazatelju uspješnosti. Knjižnice koje imaju oznaku KPU1 pored svojim rezultata ubrajaju se u 25% onih s najvišim vrijednostima na tom pokazatelju uspješnosti.

S KPU2 označeno je 25% knjižnica čije su vrijednosti na pokazatelju uspješnosti veće od vrijednosti srednjeg kvartila/medijana (Q2), a manje ili jednake vrijednostima gornjeg kvartila određenog pokazatelja uspješnosti (Q3).

S KPU3 označeno je 25% knjižnica s nižim vrijednostima na pokazatelju uspješnosti od vrijednosti srednjeg kvartila/medijana (Q2), a većim od vrijednosti donjeg kvartila određenog pokazatelja uspješnosti (Q1).

Konačno s KPU4 označeno je 25% knjižnica s nižim rezultatima na pokazatelju uspješnosti od vrijednosti donjeg kvartila (Q1). Knjižnice koje imaju oznaku KPU4 pored svojih rezultata spadaju u 25% onih s najnižim vrijednostima na pojedinom pokazatelju uspješnosti.

Neke od specijalnih knjižnica imaju dobre prostorne uvjete i vrijedne fondove. Ipak, u svakoj knjižnici je najvažnija uloga knjižničara jer sa stručnim djelatnikom knjižnica napreduje.

4. 6. NEAKTIVNE KNJIŽNICE

U Sustavu jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica navedeno je **25 knjižnica/zbirki knjižne građe** koje su u *Sustavu jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica* označene kao neaktivne, a od tog broja 5 knjižnica je upisano u *Upisnik knjižnica*.

Tablica 27. Neaktivne knjižnice iz područja matičnosti Sveučilišne knjižnice u Splitu u Sustavu jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica

NEAKTIVNE KNJIŽNICE	Broj knjižnica	Ugasila se knjižnica	Zbirka knjižne građe	Nema zaposlenog knjižničara	U Upisniku knjižnica DA/NE - broj		Drugi razlog zašto je knjižnica neaktivna za one za koje se može utvrditi
Institutske	2	0	2	2	DA	K-649 (HHI)	HHI, umirovljenje profesorice koja je vodila knjižnicu.
Bolničke	1	1	-	1	DA	K-470	OB Šibenik je bila velika knjižnica i nakon odlaska dipl. knjižničara u mirovinu, ugašena je – prestala je s radom.
Muzejske	16	-	16	16	DA/NE	K-868 K-1544	Zaduženja za knjižnicu imaju dokumentaristi, viši kustosi i ravnatelji.
Ostale specijalne knjižnice	4	-	-	4	NE	-	Konzervatorski uredi u Splitu i Zadru U Zadru stručnu obradu građe obavljaju studentiknjižničarstva pod vodstvom prof. dr. sc. Marijane Tomić, HAZU Split i Dubrovnik
Knjižnice visokih učilišta	2	0	-	2	NE	-	Nema stalnog zaposlenog knjiž. djelatnika: Veleučilišta u Kninu i Splitu,
UKUPNO	25						

Veleučilište Aspira iz Splita zaposlilo je stručnu knjižničarsku djelatnicu te će tijekom 2024. godine upisati u Upisnik knjižnica RH i sustav statistike.

Knjižnica koja je prestala s radom:

1. Knjižnica Opće bolnice Šibenik

Sve knjižnice koje nemaju zaposlenog knjižničarskog djelatnika u sustavu su navedene kao „neaktivne“ i većina kao knjižne zbirke.

ZADARSKA ŽUPANIJA	1. Knjižnica Muzeja antičkog stakla Zadar 2. Knjižnica Konzervatorskog odjela MK u Zadru
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA	1. Knjižnica Muzeja Starog grada 2. Knjižnica Galerije Meštrović u Splitu 3. Knjižnica Prirodoslovnog muzeja Split (osnivač ne dodjeljuje radno mjesto već duže vrijeme) 4. Knjižna zbirka HAZU Split 5. Knjižnica Zavičajnog muzeja Imotski 6. Knjižnica Muzeja cetinske krajine 7. Knjižnica Muzeja Kaštela 8. Knjižnica Muzeja triljskog kraja 9. Knjižnica Hrvatskog pomorskog muzeja u Splitu 10. Knjižnica Gradske galerije Antun Gojak Makarska 11. Knjižnica Gradskog muzeja Makarska 12. Knjižnica Instituta za jadranske kulture i melioraciju krša 13. Knjižnica Hidrografskog instituta u Splitu 14. Knjižnica Konzervatorskog odjela MK u Splitu 15. Knjižnica Visoka škola za inspekcijski i kadrovski menadžment u pomorstvu
ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA	1. Knjižnica Veleučilišta “Marko Marulić”, Knin
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA	1. Knjižnica Gradskog muzeja Korčula 2. Knjižnica Umjetničke galerije Dubrovnik 3. Knjižnica Pomorskog muzeja Orebić 4. Knjižnica HAZU Dubrovnik 5. Knjižnica Muzeja i zbirka Baltazara Bogišića u Cavtatu 6. Knjižnica Zavičajne zbirke Ploča

Navedena tablica je preslika stanja iz prošlogodišnjeg izvješća jer tijekom 2023. nije bilo promjena.

Pojedine zbirke knjižne građe su u fazi stručne obrade, kao npr. Knjižnica Konzervatorskog odjela MK u Zadru koju sređuju studenti knjižničarstva sa Sveučilišta u Zadru; Muzej antičkog stakla u Zadru povremeno ima zaposlenu stručnu osobu, a o pojedinim knjižnim zbirkama, kao npr. onima muzeja u Trogiru, Korčuli, Sinju i Dubrovniku se vrlo uspješno brinu kustosi ili dokumentaristi. Međutim, nijedna od ovih zbirki ne može prerasti u knjižnicu dok ne zadovolje uvjete iz čl. 11 Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN 17/19) te usklade poslovanje s propisanim standardima i ostalim knjižničarskim aktima.

Izvješće sastavila:

Voditeljica Matične službe za
istraživanje i razvoj
Irena Urem, viša knjižničarka